

Rapport: Sjukvården stärker sin position som väljarnas viktigaste fråga

Novus mäter återkommande vilka politiska frågor väljarna tycker är viktigast.

Undersökningen är genomförd 22 – 27 februari 2018 i Novus Sverigepanel som är en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad webbpanel. Totalt har 1000 intervjuer genomförts. Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Viktigaste politiska frågorna

Frågan som ställdes är: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?"

Nedan visas de tio viktigaste politiska frågorna enligt svenska folket.

	Feb-18	dec-17	sep-17	maj-17	jan-17	dec-16	aug-16	mars-16	dec-15	juni-15	sep-14	jan-14
Sjukvården	68 %	65 %	58 %	61 %	64 %	57 %	60 %	61 %	59 %	59 %	71 %	76 %
Skola och utbildning	53 %	56 %	55 %	54 %	57 %	56 %	57 %	57 %	59 %	60 %	69 %	74 %
Invandring/integration	52 %	61 %	49 %	53 %	55 %	55 %	61 %	65 %	64 %	54 %	53 %	46 %
Lag och ordning	49 %	52 %	41 %	42 %	42 %	40 %	43 %	33 %	37 %	34 %	40 %	43 %
Äldreomsorg	36 %	43 %	35 %	39 %	45 %	40 %	38 %	38 %	38 %	38 %	54 %	58 %
Landets ekonomi	32 %	38 %	30 %	33 %	35 %	38 %	40 %	42 %	49 %	46 %	59 %	55 %
Jobb/Sysselsättning	28 %	37 %	33 %	37 %	39 %	40 %	43 %	44 %	52 %	49 %	66 %	68 %
Pensioner	28 %	36 %	26 %	26 %	32 %	27 %	27 %	28 %	27 %	29 %	39 %	41 %
Miljö och klimat	27 %	35 %	31 %	34 %	33 %	37 %	32 %	32 %	35 %	28 %	43 %	47 %
Jämställdhet	21 %	31 %	21 %	22 %	22 %	21 %	22 %	19 %	20 %	21 %	37 %	37 %

Det är möjligt att välja hur många frågor man vill, så procentsatserna skall läsas tex så här: 68 % av svenska folket anser att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna

Undersökningen visar att sjukvårdsfrågan är fortsatt i topp som den viktigaste politiska frågan (68%) följt av skola och utbildning (53%) och invandring/integration (52%).

Jämfört med undersökning i december har nu flera frågor backat efter den uppgång vi såg mellan september och december. En av de frågor som ökade mellan perioden september till december var invandring/integration går tillbaka nu till samma nivå frågan hade i viktighet innan sommaren.

Pension och jämställdhet var två frågor som ökade tydligt mellan september och december vilket då till stor del hängde ihop med rapporteringen kring pensionsuppörelsen och skandalomsusade pensionsbolag samt att #metoo-upproret var väldigt omskrivet i media under hösten, dessa effekter var kortvariga och är nu tillbaka på nivåer innan frågorna var i rampljuset.

Att sjukvården av flest väljare anses som en av de viktigaste politiska frågorna och att den positionen stärks jämfört med december är inte oväntat med tanke på den medierapportering som varit kring Nya Karolinska sjukhuset i Solna.

I undersökningen om viktigaste frågan får respondenten fritt välja antalet frågor som viktiga. För att få en större förståelse för hur väljarna prioriterar mellan de frågor de anses som viktiga ber vi dem att i en uppföljande fråga rangordna de frågor de valt. I tabellen nedan presenteras de frågorna som rangordnats som den viktigaste av de frågor man valt i första frågan. Det innebär att varje respondent får välja den frågan man rangordnar som allra viktigast.

Politisk fråga	1a val	2a val	3e val	Position total
Invandring / integration	17 %	12 %	9 %	3
Sjukvården	16 %	20 %	15 %	1
Lag och ordning	10 %	14 %	8 %	4
Skola och utbildning	9 %	13 %	11 %	2
Miljö/Klimat	8 %	4 %	4 %	8
Landets ekonomi	8 %	5 %	5 %	7
Sysselsättning / arbetslösheten / jobben	4 %	4 %	5 %	7
Jämställdhet	3 %	2 %	3 %	9
Fördelningsspolitiken	3 %	2 %	2 %	14
Integritetsfrågor (tex. FRA-frågan)	3 %	1 %	1 %	17
Pensioner	3 %	3 %	5 %	7
Äldreomsorg	3 %	4 %	7 %	5
Socialförsäkringarna (a-kassa, sjukförsäkringen mm)	2 %	2 %	3 %	10
Skatter	2 %	2 %	4 %	10
Försvaret	2 %	3 %	3 %	12
Företagande / näringspolitik	1 %	1 %	3 %	13
Barnomsorg	1 %	1 %	2 %	13
Familjepolitik	1 %	1 %	2 %	16
Boende	1 %	1 %	2 %	11
Djurrättsfrågor	1 %	1 %	1 %	18
Privatiseringar	0 %	1 %	1 %	18
Energipolitik	0 %	0 %	1 %	15
EU / EMU	0 %	1 %	1 %	19
Infrastrukturpolitik	0 %	1 %	1 %	14
Regionalpolitik	0 %	1 %	1 %	19
Utrikespolitik	0 %	0 %	0 %	19

Det är viktigt att ha i åtanke att invandringen som fråga är speciell. Den är ett symptom/lösning på många problem hos främst SD sympatisörer. Man svarar invandringen för man ser det som lösningen och orsaken till problemen man ser i de andra frågorna. Sjukvård, Skola, Lag/ordning. Så på så sätt hamnar den högst som förstaval. Typ: "inga invandrare och det finns pengar till de problem som man ser i samhället".

Men det är samtidigt inte så konstigt då en stor del av politiken kretsar kring invandringsfrågan. Vi såg invandring bli den viktigaste frågan efter att regeringen införde ID kontroller. Regeringen bekräftade tyngden i frågan och den blev viktigast. Samtidigt såg vi den sjunka efter något år av samma anledning, den akuta krisen upplevdes vara över. Men fokus på stora samhällsfrågor i media och politik, brottslighet, sjukvården etc gör att invandringsfrågan ligger nära till hands då den av många som sagt ses som lösning/orsak till samhällsproblemen.

Miljö/Klimat är också intressant att nämna lite kort, den hamnar på en 5:e plats om man tittar på enbart 1:a handsval. Det är en fråga som berör mer bland de som berörs. Samtidigt hämmas den av att det är på många sätt mer en internationell fråga än nationell.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström, 08 535 25 821, torbjorn.sjostrom@novus.se

Liza Pettersson, 0737 64 43 20, liza.pettersson@novus.se

Viktigaste fråga, tabell med nedbrytningar:
Fråga: Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år
Sjukvården	68 %	61 %	75 %	59 %	65 %	73 %	75 %
Skola och utbildning	53 %	47 %	60 %	53 %	65 %	45 %	43 %
Invandring/integration	52 %	52 %	52 %	48 %	56 %	55 %	45 %
Lag och ordning	49 %	53 %	46 %	36 %	51 %	54 %	53 %
Äldreomsorg	36 %	30 %	43 %	28 %	31 %	37 %	55 %
Landets ekonomi	32 %	67 %	25 %	26 %	35 %	32 %	32 %
Jobb/sysselsättning	28 %	30 %	26 %	27 %	30 %	30 %	24 %
Pensioner	28 %	26 %	30 %	18 %	17 %	35 %	50 %
Miljö och klimat	27 %	19 %	35 %	36 %	30 %	19 %	23 %
Jämställdhet	21 %	13 %	29 %	32 %	20 %	13 %	21 %

	Totalt	M	S	M+L+C+KD	S+V+MP	SD	Osäkra
Sjukvården	68 %	65 %	77 %	66 %	76 %	67 %	62 %
Skola och utbildning	53 %	51 %	56 %	57 %	56 %	46 %	52 %
Invandring/integration	52 %	60 %	38 %	57 %	38 %	88 %	44 %
Lag och ordning	49 %	63 %	43 %	58 %	34 %	74 %	44 %
Äldreomsorg	36 %	31 %	37 %	32 %	39 %	45 %	36 %
Landets ekonomi	32 %	43 %	30 %	44 %	24 %	39 %	20 %
Jobb/sysselsättning	28 %	32 %	35 %	32 %	31 %	21 %	25 %
Pensioner	28 %	23 %	38 %	22 %	33 %	32 %	28 %
Miljö och klimat	27 %	19 %	38 %	24 %	37 %	8 %	27 %
Jämställdhet	21 %	11 %	31 %	14 %	33 %	5 %	23 %

	Feb-10	Nov-11	Oct-12	Sep-13	Jan-14	Mar-14	May-14	Jun-14	Aug-14	Apr-15	Dec-15	Mar-16	Jun-16	Aug-16	Dec-16	Jan-17	Apr-17	May-17	sept-17	dec-17	feb-18	Feb-18	
	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	proc	pos	proc
Sjukvården	67%	72%	76%	76%	76%	78%	77%	74%	70%	61%	59%	61%	60%	60%	57%	64%	59%	61%	58%	65%	1	68%	
Skola och utbildning	59%	66%	72%	71%	74%	76%	74%	71%	69%	58%	59%	57%	57%	57%	56%	57%	52%	54%	55%	56%	2	53%	
Invandring\integration	32%	36%	43%	43%	46%	47%	44%	49%	48%	54%	64%	65%	64%	61%	55%	55%	50%	53%	49%	61%	3	52%	
Lag och ordning	40%	45%	50%	42%	43%	46%	40%	40%	36%	30%	37%	33%	39%	43%	40%	42%	44%	42%	41%	52%	4	49%	
Äldreomsorg	46%	53%	58%	55%	58%	56%	54%	52%	50%	38%	38%	38%	37%	38%	40%	45%	39%	39%	35%	43%	5	36%	
Landets ekonomi	46%	56%	59%	54%	55%	58%	53%	60%	53%	46%	49%	42%	46%	40%	38%	35%	31%	33%	30%	38%	6	32%	
Sysselsättning\arbetslösheten	59%	56%	63%	71%	68%	70%	66%	67%	63%	50%	52%	44%	49%	43%	40%	39%	35%	37%	33%	37%	7	28%	
Pensioner	35%	42%	43%	41%	41%	40%	39%	37%	34%	27%	27%	28%	27%	27%	27%	32%	26%	26%	26%	36%	7	28%	
Miljö\Klimat	43%	41%	44%	46%	47%	47%	45%	50%	45%	32%	35%	32%	33%	32%	37%	33%	31%	34%	31%	35%	8	27%	
Jämställdhet	28%	26%	31%	34%	37%	35%	33%	37%	33%	22%	20%	19%	22%	22%	21%	22%	22%	22%	21%	31%	9	21%	
Skatter	40%	34%	36%	35%	30%	30%	31%	34%	33%	26%	24%	22%	24%	21%	21%	18%	21%	21%	19%	27%	10	19%	
Socialförsäkringarna (akassa, sjukförsäkringen mm)	42%	44%	46%	46%	45%	45%	41%	38%	37%	22%	20%	20%	22%	19%	19%	21%	17%	14%	17%	26%	10	19%	
Boende	26%	33%	38%	34%	37%	37%	32%	35%	30%	29%	29%	32%	34%	31%	26%	28%	26%	24%	21%	27%	11	18%	
Försvaret	10%	8%	14%	13%	17%	20%	19%	19%	19%	23%	20%	20%	21%	19%	22%	24%	18%	23%	18%	21%	12	17%	
Företagande\näringspolitik	28%	29%	34%	33%	31%	35%	28%	36%	37%	25%	22%	20%	22%	20%	19%	17%	17%	19%	15%	16%	13	16%	
Barnomsorg	35%	40%	47%	41%	39%	40%	37%	34%	31%	23%	23%	23%	19%	19%	22%	18%	18%	18%	17%	26%	13	16%	
Fördelningspolitiken	16%	18%	19%	23%	21%	21%	22%	22%	22%	15%	12%	11%	13%	12%	12%	13%	11%	11%	11%	17%	14	12%	
Infrastrukturpolitik	8%	9%	12%	9%	12%	9%	11%	10%	7%	6%	5%	7%	6%	13%	13%	10%	10%	12%	11%	14%	14	12%	
Energipolitik	34%	35%	38%	33%	33%	30%	31%	34%	27%	18%	18%	16%	21%	16%	17%	15%	12%	15%	12%	18%	15	11%	
Familjepolitik	21%	22%	26%	28%	22%	22%	20%	21%	20%	13%	11%	11%	11%	10%	9%	11%	7%	11%	9%	11%	16	10%	
Integritetsfrågor (t.ex. FRA-frågan)	12%	11%	14%	15%	15%	14%	12%	13%	12%	7%	9%	7%	9%	7%	8%	5%	5%	9%	6%	7%	17	9%	
Djurrättsfrågor																		9%	7%	11%	18	8%	
Privatiseringar	11%	11%	16%	19%	17%	15%	17%	13%	16%	10%	7%	8%	8%	8%	9%	8%	6%	5%	8%	10%	18	8%	
EU\EMU	15%	15%	18%	12%	13%	17%	15%	13%	16%	9%	10%	11%	12%	12%	10%	7%	8%	9%	7%	12%	19	6%	
Utrikespolitik	13%	11%	17%	12%	11%	16%	13%	15%	16%	12%	11%	11%	11%	9%	9%	8%	8%	8%	7%	10%	19	%	
Regionalpolitik	9%	10%	14%	11%	14%	13%	12%	13%	11%	5%	5%	5%	7%	6%	7%	7%	6%	5%	5%	7%	19	6%	